

LA TRAGEDIA DE L'EMIGRACIÓ

Pobres se'n van... Pobres els tornen!

(Dib. de S. LLOBET.)

PRECOCITATS

—Vens, á las escuelas novas hi haurá nénsy nenas tots plegats.
—Donchs, no sé perque, m'sembla, mamá, que no s'farán tantas campanas.
(Dib. de CAPUZ.)

COMIAT

Velshi-aquí que quasi bé comensém y ja'm veig en el cas, pera mi dolorosíssim, de tenirme de despedir dels benivolguts lectors de *La Campana Catalana*.

No és la falta d'èxit lo que m'obliga á pendre aquesta resolució: molt més gros que'l que m'esperava y que'l que'm mereixo és el que m'ha dispensat el públich catalá. Pochs periódichs, com aquest, han comensat baix tan bons auspícis.

Peró 'ls metges s'han interposat aquesta vegada en el meu camí á l'observar símptomas de reproducció de una dolencia que setze mesos enrra'm tingué molt apurat, y que ara la fatiga, el *surmenage* sens dubte, han fet reviscolar com una nova amnassa.

Ells m'han imposat per tal motiu una temporada, que jo espero y ells m'asseguran, no será llarga, de des cans intelctual. «No és convenient —m'han dit— posar tota l'ànima en lo que s'escriu.» Y com jo no sé escriure d'altra manera sinó posantmhi tot jo, no he pogut trobar ab els doctors una cómoda avinensa, y no'm queda de moment més remey que doblegarme á

las sevas ordres, cedint als prechs de sers volguts (familia y amichs carinyosos), que tant s'interessan per mi, com que forman part de la meva propia vida.

Peró l'apartament, sisquera tingui de ser transitori y breu, m'obliga á expressar el meu reconeixement, als constants lectors d'aquest senmanari que tantas provas me tenen donadas de la seva consideració.

A tots ells no 'ls dich «adeu», sinó «á reveure».

J. ROCA Y ROCA.

IMPORTANT

LIQUIDACIÓ

L'administració de La Publicidad queda encarregada de practicar la liquidació dels comptes pendents. Als subscriptors que tinguin quantitats avensadas se 'ls retornará la part que 'ls correspongui, mitjansant la presentació dels corresponents rebuts. Se 'ls dona tres mesos de temps pera produir la reclamació.

Igualment la mateixa administració s'entendrà ab els corresponents pera fer efectiu l'import de las remesas fetas y no liquidadas.

CRÓNICA

LA CENDROSA

Si voleu mal á algú, sols una cosa hauréu de desitjarli, y és que, essent espanyol, tingui aficions periodísticas y las practiqui. Per poch que 's presti á realisar el vostre desitj, estiguéne segurs, un día ó altre 'l veuréu engarjolat.

Las causas d'impremta cauhen á Espanya com pluja menuda. A cada moment hi som: denuncia per aquí, empresonament per allá, condemna per tot arreu... y qui gemega ja ha rebut. No sembla sinó que aquí no 's puguin cometre altres delictes que 'ls que provenen de sucra la ploma en el tinter y ferla córrer sobre las quartillas. Els delictes de sanch no componen res comparats ab els delictes de tinta. ¡Y qué negres son aquests últims!...

Totas las disposicions que 's dictan en forma més ó menos legal, tendeixen á lo mateix: á sembrar de trenca-colls el camí de la premsa. Quan vejeu que'l govern projecta una ley especial d'ordre públich, ó contra 'ls explossius, ó sobre 'l terrorisme, bé podeu dir, sens temor d'equivocarvos: — Ja sabém qui rebrá: la premsa.

Y és natural. La premsa és el mirall que reflecta la lletjesa dels governants; y á n'aquests, al veures tan lletjos, no se 'ls acut altre recurs que trencarlo, sense recordarse de l'adagi castellá que pera aquests casos diu: «arrojar la cara importa...»

Tal s'han anat posant las cosas que 'ls mateixos que tan varen abogar per l'establiment de la ley de jurisdiccions, avuy demanan la seva derogació al veure que han estat exposats á pèndrehi mal. Figúrinse si tindrà punxas aqueixa castanya ab pallofa, que no pot tocarse ni portant els guants de la complicitat ab els governs.

Peró no és aixó encara lo pitjor, sinó la situació poch considerada en que 's coloca 'l públich.

El públich no 's cansa de demanar á la premsa, que sigui valenta, que dongui als seus escrits vibració y energia.

—Aquests periódichs no 's poden llegir d'aigualits y sossos!... — diuhen els lectors, y acaban per abandonarlos.

¡Ah, lectors estimats! Quant ens admiraríau si poguessiu presenciari els portentosos equilibris que 'ns veyem obligats á fer en obsequi vostre!

No componen res els que realisava 'l famós Blondin, en la maroma, quan atravessava las cataratas del Niágara, sense balancí, tapat d'ulls, ficat dintre d'un sach y ab un home carregat sobre las spatillas. A lo menos ell sabía hont posava 'ls peus, que lo que és els periódichs no ho sabém pas mav. La maroma d'en Blondin era sólida y estava fermament estacada: la nostra es débil, trencadissa, y á lo millor una má enemiga ens la talla, y ja 'ns tenen giravoltant per l'abisme, fins anar á deixar els ossos sobre 'l catre d'una celda carcelaria.

Y en Blondin contava ab un públich numerós que admirava y aplaudia entusiasmats els seus equilibris. En cambi, ab tot y tenir els nostres incomparablement més mérit que 'ls seus, el públich no 'ls sab apreciar, y els atribueix á covardia.

L'altre día m'ho de a un benivolgut confrare que ha envellit en l'exercici del periodisme:

—Cregueu que, fins á mi que'soch calvo, al pensar en lo que se 'ns espera, se'm posan els cabells de punta.

P. DEL O.

UN EXEMPLE

Contrastan con la llum y la sombra la manera com entenen la religió els católichs espanyols y la manera com l'entenen els católichs de l'altra banda de l'Atlántich. Bé ha de ser la mateixa en la seva essencia la religió aquí y allá; però, posadas en parangó, semblan dos cosas distintas per no dir contraposadas.

Llegéixinse, sinó, els següents párrafos d'una carta ab que 'ns ha favoregut nostre bon amich en Josep Aixelá de l'Habana.

«Els que viuhen á Espanya y no han suferit las emociones sociales del Nort d'América no poden entendre, conscientment, l'infinita distancia que separa l'absoluta sinceritat d'una elecció espiritual, de l'hipócrita, rutinaria y impositiva, que són las características entre 'ls católichs yankees—que al fi lliberalisarán á Roma—y els católichs espanyols, que ho són per ostentació, conveniencia, exhibició y mil causas més entre las que menos s'hi compta 'l verdader sentiment espiritual.

«Si las conversas privadas poguessin ferse públicas, li diría que 'l bisbe monsenyor Broderick, dinant á taula ab ell, afirmava que la Fransa tenia rahó y per l'intransigencia de Roma no van acceptar un punt que donava la batalla en favor del Vaticá... però modificava una vellesa.

«Digui aixó á l'Ilustríssim y «se vendrá abajo la valla». A Espanya tenim l'estúpida desgracia de que clero vol dir intransigencia, carlistada, ambició de classe, predominio polítich, ruindats y mesquinesas.

«Als Estats Units suposa tolerancia ilustrada, cultura sentimental, persuasió per l'exemple y hasta llimpessa, perquè no he conegut á cap ministre católic que no sigui aficionat á banyarse diariament mentres á casa n'hi há una nombrosa colecció que són desafectes á l'aigua.»

«Als Estats Units se extén el catolicisme perquè s'infiltra per pura bondat, mentres á casa s'imposa á la trágala de tal manera que, mentres las estadísticas presentan á tot un poble com á creyent, s'observa en sa expressió vocal las

ENTRE MARIT Y MOLLA

Elle. — Semblan duas donas alegres.
El. — És que no deuhem tenir sogra.

(Dib. de SMITH.)